

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 353/2566

พลตำรวจเอก อ.โจทก์ นางสาว ร. กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 7, พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 4, ป.อ. มาตรา 83, ป.อ. มาตรา 91, ป.อ. มาตรา 78, ป.อ. มาตรา 29, ป.วิ.อ. มาตรา 218, ป.วิ.อ. มาตรา 221, พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. 2499 มาตรา 4, พ.ร.บ.ให้นำวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวงมาใช้บังคับในศาลจังหวัด พ.ศ. 2520 มาตรา 3, ป.วิ.อ. มาตรา 39, ป.วิ.อ. มาตรา 195

ย่อ / หลักกฎหมาย

แม้ได้ความตามที่จำเลยทั้งสองฎีกาว่า เมื่อวันที่ 18 มกราคม 2565 จำเลยทั้งสองวางเงิน 240,000 บาท ต่อศาลชั้นต้น โดยอ้างว่าเป็นการชำระหนี้ให้แก่โจทก์พร้อมดอกเบี้ยตามมูลหนี้เช็คพิพาท ทำให้ความผิดตามเช็คพิพาทฉบับนี้ระงับไปแล้วนั้น ข้อเท็จจริงได้ความตามรายงานกระบวนการพิจารณา ฉบับลงวันที่ 25 มกราคม 2565 ว่า ศาลชั้นต้นสอบถามโจทก์เกี่ยวกับเงินที่จำเลยทั้งสองวางเพื่อชำระหนี้ให้แก่โจทก์นั้น โจทก์แถลงว่าจะรับไว้โดยเป็นการเฉลี่ยเพื่อชำระหนี้ตามเช็คทุกฉบับ คำแถลงของโจทก์ดังกล่าวแสดงว่า เงินที่จำเลยทั้งสองชำระหนี้โจทก์มิได้รับไว้เป็นการชำระหนี้เฉพาะเจาะจงตามเช็คพิพาทดังที่จำเลยทั้งสองอ้าง แต่เป็นการรับไว้เพื่อเฉลี่ยชำระหนี้ตามเช็คที่โจทก์ฟ้องทุกฉบับ จึงฟังไม่ได้ว่าจำเลยทั้งสองได้ชำระหนี้เต็มตามมูลหนี้เช็คพิพาทครบถ้วนแล้ว หนี้ตามเช็คพิพาทฉบับดังกล่าวจึงมิได้สิ้นผลผูกพันไปก่อนศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด คดีจึงมิได้เลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และ พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 7

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องและแก้ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 4 ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83, 91 และนับโทษของจำเลยที่ 1 ต่อจากโทษจำคุกของจำเลยที่ 1 ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ 516/2562 และคดีอาญาหมายเลขดำที่ 517/2562 ของศาลชั้นต้น ศาลชั้นต้น เห็นว่าคดีมีมูล ให้ประทับฟ้อง จำเลยทั้งสองให้การปฏิเสธ แต่ก่อนสืบพยาน จำเลยทั้งสองขอถอนคำให้การเดิมและให้การใหม่เป็นรับสารภาพ และจำเลยที่ 1 รับว่าเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ 1 ในคดีที่โจทก์ขอให้ลงโทษต่อ ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยทั้งสองมีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 4 (ที่ถูกลงโทษ มาตรา 4 (1) (2) (3) (4)) ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83 การกระทำของจำเลยทั้งสองเป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91 จำคุกจำเลยที่ 1 กระทงละ 1 ปี รวม 4 กระทง และปรับจำเลยที่ 2 กระทงละ 60,000 บาท รวม 4 กระทง จำเลยทั้งสองให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กระทงละกึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงจำคุกจำเลยที่ 1 กระทงละ 6 เดือน รวม 4 กระทง เป็นจำคุก 24 เดือน คงปรับจำเลยที่ 2 กระทงละ 30,000 บาท รวม 4 กระทง เป็นปรับ 120,000 บาท หากจำเลยที่ 2 ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29 และให้นับโทษของจำเลยที่ 1 ต่อจากโทษจำคุกของ

จำเลยที่ 1 ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 1593/2562 ของศาลชั้นต้น ส่วนที่โจทก์ขอให้รับโทษของจำเลยที่ 1 ต่อจากโทษจำคุกของจำเลยที่ 1 ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ 517/2562 ของศาลชั้นต้นนั้น เนื่องจากคดีดังกล่าวศาลชั้นต้นมีคำสั่งอนุญาตให้โจทก์ถอนฟ้องและให้จำเลยคดีออกจากสารบบความแล้ว จึงไม่อาจนับโทษต่อให้ได้ ยกคำขอในส่วนนี้ จำเลยทั้งสองอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 6 พิพากษายืน จำเลยทั้งสองฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า คดีนี้ต้องห้ามคู่ความฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 218 วรรคหนึ่ง และผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ภาค 6 ไม่อนุญาตให้จำเลยทั้งสองฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 221 ประกอบพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. 2499 มาตรา 4 และพระราชบัญญัติให้นำวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวงมาใช้บังคับในศาลจังหวัด พ.ศ. 2520 มาตรา 3 ข้อเท็จจริงจึงรับเป็นยุติในชั้นฎีกาว่า จำเลยที่ 2 เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด มีจำเลยที่ 1 เป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทน จำเลยทั้งสองร่วมกันออกเช็คพิพาทรวม 4 ฉบับ จำนวนเงินรวม 25,900,000 บาท เพื่อชำระหนี้เงินกู้ยืมให้แก่โจทก์ และธนาคารปฏิเสธการจ่ายเงินตามเช็คทั้งสองฉบับ ให้เหตุผลเช่นเดียวกันว่า เงินในบัญชีไม่พอจ่าย อันเป็นการร่วมกันกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 ตามที่โจทก์ฟ้อง และศาลอุทธรณ์ภาค 6 พิพากษายืนลงโทษจำเลยทั้งสองตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น และให้นับโทษของจำเลยที่ 1 ต่อจากโทษจำคุกของจำเลยที่ 1 ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 1593/2562 ของศาลชั้นต้น มีปัญหาข้อกฎหมายที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยทั้งสองประการแรกว่า คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 6 ที่พิพากษายืนให้นับโทษของจำเลยที่ 1 ต่อจากโทษจำคุกของจำเลยที่ 1 ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 1593/2562 ของศาลชั้นต้น คลาดเคลื่อนหรือไม่ เห็นว่าการฎีกาในปัญหาใด ๆ ต่อศาลฎีกานั้น ย่อมเป็นเรื่องเฉพาะตัวของจำเลยแต่ละคน จำเลยที่ 2 จะฎีกาแทนจำเลยที่ 1 เพื่อไม่ให้รับโทษจำคุกจำเลยที่ 1 ต่อมิได้ ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัยฎีกาของจำเลยที่ 2 ในปัญหานี้ จำเลยที่ 1 ฎีกาว่า คดีอาญาหมายเลขแดงที่ 1593/2562 ดังกล่าว โจทก์ขอถอนฟ้องและศาลชั้นต้นอนุญาตให้โจทก์ถอนฟ้องและจำเลยคดีออกจากสารบบความแล้ว ซึ่งโจทก์ยื่นคำแก้ฎีการับว่าโจทก์ยื่นคำร้องขอถอนฟ้องคดีอาญาดังกล่าวจริง จึงฟังได้ว่าโจทก์ขอถอนฟ้องคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 1593/2562 และศาลชั้นต้นอนุญาตให้โจทก์ถอนฟ้องและจำเลยคดีออกจากสารบบความแล้วเมื่อวันที่ 25 มกราคม 2565 อันเป็นเวลาก่อนที่ศาลชั้นต้นจะอ่านคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์ภาค 6 คดีนี้ให้คู่ความฟัง โดยไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าก่อนอ่านคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์ภาค 6 จำเลยทั้งสองได้แถลงข้อเท็จจริงเรื่องการถอนฟ้องดังกล่าวต่อศาลชั้นต้นเพื่อขอให้ศาลอุทธรณ์ภาค 6 มีคำพิพากษาในส่วนคำขอนับโทษต่อของจำเลยที่ 1 ให้ถูกต้อง อันเป็นเหตุให้คำพิพากษาของศาลอุทธรณ์ภาค 6 คลาดเคลื่อนในเรื่องการนับโทษต่อของจำเลยที่ 1 ดังนี้ เมื่อได้ความว่าโจทก์ขอถอนฟ้องคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 1593/2562 และศาลชั้นต้นอนุญาตให้โจทก์ถอนฟ้องและจำเลยคดีออกจากสารบบความแล้ว สิทธินาคดีอาญาดังกล่าวมาฟ้องย่อมระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 39 (2) ประกอบพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. 2499 มาตรา 4 และพระราชบัญญัติให้นำวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวงมาใช้บังคับในศาลจังหวัด พ.ศ. 2520 มาตรา 3 กรณีจึงไม่มีคดีอาญาดังกล่าวอยู่ในสารบบความที่ศาลจะพิพากษาให้นับโทษของจำเลยที่ 1 ต่อจากโทษจำคุกของจำเลยที่ 1 ในคดีอาญาดังกล่าวได้ ฎีกาข้อนี้ของจำเลยที่ 1 ฟังขึ้น คดี

มีปัญหาข้อกฎหมายที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยทั้งสองเป็นประการสุดท้ายว่า เช็กพิพาทตามฟ้อง สั่งจ่ายเงิน 200,000 บาท จำเลยทั้งสองได้ชำระหนี้เต็มมูลหนี้ตามเช็กดังกล่าวให้แก่โจทก์แล้ว มูลหนี้เช็กฉบับนี้จึงสิ้นผลผูกพันไปก่อนศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ก พ.ศ. 2534 มาตรา 7 หรือไม่ ปัญหาข้อนี้ แม้ศาลชั้นต้นมิได้มีคำสั่งรับฎีกาของจำเลยทั้งสอง แต่เป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย จำเลยทั้งสองมีสิทธิยกขึ้นอ้างได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 195 วรรคสอง ประกอบมาตรา 225 พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. 2499 มาตรา 4 และพระราชบัญญัติให้นำวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวงมาใช้บังคับในศาลจังหวัด พ.ศ. 2520 มาตรา 3 จึงต้องรับวินิจฉัยปัญหาข้อกฎหมายนี้ให้แก่จำเลยทั้งสอง เห็นว่า แม้ได้ความตามที่จำเลยทั้งสองฎีกาว่า เมื่อวันที่ 18 มกราคม 2565 จำเลยทั้งสองวางเงิน 240,000 บาท ต่อศาลชั้นต้น โดยอ้างว่าเป็นการชำระหนี้ให้แก่โจทก์พร้อมดอกเบี้ยตามมูลหนี้เช็ก ทำให้ความผิดตามเช็กฉบับนี้ระงับไปแล้วนั้น ข้อเท็จจริงได้ความตามรายงานกระบวนการพิจารณา ฉบับลงวันที่ 25 มกราคม 2565 ว่า ศาลชั้นต้นสอบถามโจทก์เกี่ยวกับเงินที่จำเลยทั้งสองวางเพื่อชำระหนี้ให้แก่โจทก์นั้น โจทก์แถลงว่าจะรับไว้โดยเป็นการเฉลี่ยเพื่อชำระหนี้ตามเช็กทุกฉบับ ค่าแถลงของโจทก์ดังกล่าวแสดงว่าเงินที่จำเลยทั้งสองชำระหนี้โจทก์มิได้รับไว้เป็นการชำระหนี้เฉพาะเจาะจงตามเช็ก ดังที่จำเลยทั้งสองอ้าง แต่เป็นการรับไว้เพื่อเฉลี่ยชำระหนี้ตามเช็กที่โจทก์ฟ้องทุกฉบับ จึงฟังไม่ได้ว่าจำเลยทั้งสองได้ชำระหนี้เต็มตามมูลหนี้เช็กครบถ้วนแล้ว หนี้ตามเช็กฉบับดังกล่าวจึงมิได้สิ้นผลผูกพันไปก่อนศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด คดีจึงมิได้เลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ก พ.ศ. 2534 มาตรา 7 ฎีกาข้อนี้ของจำเลยทั้งสองฟังไม่ขึ้น พิพากษาแก้เป็นว่า ไม่นับโทษของจำเลยที่ 1 ต่อจากโทษจำคุกของจำเลยที่ 1 ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 1593/2562 ของศาลชั้นต้น นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 6

องค์คณะ

วิเชียร อภิรัตน์มนตรี · จาตุรงค์ สรณวัตร · ทรงกลด บุญชูกุล

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/353/2566>